

Số: 20 /TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 26 tháng 01 năm 2024

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về việc trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện do Viện kiểm sát nhân dân tối cao và Viện kiểm sát nhân dân cấp tỉnh tiến hành năm 2023

Căn cứ Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 18/12/2023 của Viện trưởng VKSND tối cao về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2024; Chương trình công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự năm 2024;

Căn cứ Quy chế về thông tin báo cáo, quản lý công tác trong ngành Kiểm sát nhân dân ban hành kèm theo Quyết định số 279/QĐ-VKSTC ngày 01/8/2017 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tối cao; Quy chế công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự ban hành kèm theo Quyết định số 259/QĐ-VKSTC ngày 20/7/2023 của Viện trưởng VKSND tối cao;

Trên cơ sở quản lý, theo dõi, tổng hợp tình hình và đánh giá kết quả hoạt động công tác trực tiếp kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án phạt tù tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện do VKSND tối cao và VKSND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tiến hành năm 2023, VKSND tối cao (Vụ 8) thông báo một số nội dung như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

Thực hiện Chỉ thị công tác của Ngành kiểm sát nhân dân năm 2023 và các Chỉ thị của Viện trưởng VKSND tối cao về việc tăng cường trách nhiệm, đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự. Năm 2023, Vụ 8 VKSND tối cao (sau đây gọi tắt là Vụ 8) và VKSND cấp tỉnh đã tăng cường hoạt động công tác trực tiếp kiểm sát tại các Cơ sở giam giữ thuộc Công an các tỉnh, trong đó tập trung kiểm sát việc chấp hành pháp luật trong việc tạm giữ, tạm giam, chú ý kiểm sát chặt chẽ việc thực hiện các quy định trong công tác quản lý giam giữ cũng như việc thực hiện các chế độ đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam nhằm bảo đảm thực hiện nghiêm chỉnh lệnh, quyết định về tạm giữ, tạm giam, trả tự do của cơ quan, người có thẩm quyền; bảo đảm cho người bị tạm giữ, người bị tạm giam thực hiện quyền con người, quyền và nghĩa vụ của công dân nếu không bị pháp luật hạn chế; không bị tra tấn, truy bức, dùng nhục hình hay bất kỳ hình thức đối xử nào khác xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, người bị tạm giam. Qua công tác trực tiếp kiểm sát, đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận.

1. Về số lượng các cuộc trực tiếp kiểm sát

Đối với VKSND tối cao: Với phương châm hướng về cơ sở, Vụ 8 đã tăng cường thành lập các đoàn trực tiếp kiểm sát tại các Cơ sở giam giữ thuộc Công an các tỉnh. Đáng chú ý, lần đầu tiên Vụ 8 tiến hành trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm

giữ Công an cấp huyện. Cụ thể, năm 2023, Vụ 8 đã phối hợp với VKSND cấp tỉnh tiến hành trực tiếp kiểm sát tại 09 Trại tạm giam Công an cấp tỉnh và 20 Nhà tạm giữ Công an cấp huyện.

Đối với VKSND cấp tỉnh: Theo Hướng dẫn số 03/HD-VKSTC ngày 03/01/2023 của VKSND tối cao về công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự năm 2023, yêu cầu VKSND cấp tỉnh tăng cường kiểm sát tại các trại tạm giam Công an cấp tỉnh và một số nhà tạm giữ Công an cấp huyện; phối hợp với Viện kiểm sát nhân dân cấp huyện tiến hành kiểm sát ít nhất từ 30% đến 50% số nhà tạm giữ Công an cấp huyện (01 lần/ năm). Đối với những Viện kiểm sát nhân dân cấp tỉnh trên địa bàn có từ 20 đơn vị hành chính cấp huyện trở lên thì thực hiện ít nhất 20% số nhà tạm giữ Công an cấp huyện (01 lần /năm) để kịp thời hướng dẫn kỹ năng kiểm sát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đồng thời khắc phục tình trạng nể nang, né tránh của Viện kiểm sát cấp huyện trong việc phát hiện vi phạm cũng như việc kiến nghị, kháng nghị yêu cầu khắc phục.

Kết quả, cơ bản VKSND cấp tỉnh đã thực hiện nghiêm túc, hoàn thành các chỉ tiêu theo quy định. Một số VKSND cấp tỉnh đã chủ động tiến hành trực tiếp kiểm sát tại các Nhà tạm giữ trên địa bàn, hoàn thành và vượt chỉ tiêu theo Hướng dẫn số 03/HD-VKSTC của VKSND tối cao. Điển hình như VKSND TP Hà Nội tiến hành trực tiếp kiểm sát 11/30 Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, ban hành 10 yêu cầu tự kiểm tra và thông báo kết quả cho Viện kiểm sát; VKSND thành phố Cần Thơ tiến hành trực tiếp kiểm sát 09/09 Nhà tạm giữ Công an cấp huyện; VKSND tỉnh Bình Phước tiến hành trực tiếp kiểm sát 06/11 Nhà tạm giữ Công an cấp huyện...

2. Về chất lượng công tác kiểm sát

Qua công tác trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, Vụ 8 và VKSND cấp tỉnh đã phát hiện nhiều vi phạm trong công tác thi hành tạm giữ, tạm giam, thi hành án phạt tù tại các Nhà tạm giữ. Đáng chú ý là một số vi phạm mang tính phổ biến, kéo dài xảy ra tại một số Nhà tạm giữ Công an cấp huyện nhưng VKSND cấp huyện chưa kịp thời phát hiện để có biện pháp chấn chỉnh như việc chậm lập danh bản, chỉ bản; việc kiểm tra thân thể khi giao nhận người bị tạm giữ, người bị tạm giam không do cán bộ cùng giới thực hiện; việc thực hiện công tác quản lý giam giữ, công tác cảnh sát quản giáo, công tác tuần tra canh gác; việc thực hiện các chế độ ăn, ở, cấp phát tư trang, chế độ chăm sóc y tế; chế độ của người bị tạm giam sau khi chết chưa đảm bảo theo quy định...

Một trong những dạng vi phạm điển hình mà qua công tác trực tiếp kiểm sát, VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh phát hiện là về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác quản lý tạm giữ tạm giam như: không được trang bị hệ thống loa truyền thanh, không có buồng kín luật người bị tạm giữ, người bị tạm giam; hệ thống kiểm soát an ninh (KSAN) không đảm bảo (nhiều buồng giam giữ không có camera hoặc camera bị nhòe mờ, bị hỏng, không đảm bảo cho công tác quản lý giam giữ)...

Hoặc một số vi phạm trong việc thực hiện chế độ đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam như: việc Nhà tạm giữ không cấp nước uống đảm bảo vệ sinh cho người bị tạm giữ, người bị tạm giam; người bị tạm giam trích xuất đi xét xử không được hưởng chế độ ăn gấp 02 lần chế độ ăn ngày thường; người bị tạm giam là phụ nữ có thai đi khám, chữa bệnh không được hưởng chế độ ăn gấp 04 lần chế độ ăn ngày thường; việc cấp phát tư trang nhu yếu phẩm cho người bị tạm giữ, tạm giam không minh bạch, rõ ràng (không ghi rõ chủng loại, trọng lượng, không cho từng người ký nhận)...

Trong công tác quản lý giam giữ và thực hiện chế độ đối với phạm nhân, nhiều Nhà tạm giữ khi tiếp nhận người bị kết án phạt tù đến chấp hành án, không tiến hành giải thích quyền, nghĩa vụ, phổ biến nội quy cơ sở giam giữ phạm nhân; không thực hiện công tác giáo dục riêng đối với phạm nhân, chưa tổ chức cho phạm nhân thực hiện chế độ gọi điện thoại; việc thực hiện chế độ sinh hoạt tinh thần, việc xếp loại chấp hành án phạt tù cho phạm nhân còn có trường hợp chưa đảm bảo theo quy định...

Qua công tác trực tiếp kiểm sát, VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh cũng đã phát hiện nhiều vi phạm, thiếu sót của các cơ quan tiến hành tố tụng như việc Cơ quan Cảnh sát điều tra chậm đưa người bị tạm giữ, tạm giam vào cơ sở giam giữ; ban hành văn bản hạn chế người bị tạm giam thăm gặp thân nhân không ghi rõ lý do và thời gian hạn chế thăm gặp; việc các cơ quan tiến hành tố tụng ban hành Lệnh tạm giam không nói tiếp về mặt thời gian; Toà án ra quyết định thi hành án không đúng quy định; chậm gửi quyết định thi hành án....

Trên cơ sở kết quả kiểm sát, VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh đã xác định những nguyên nhân chủ quan và khách quan dẫn đến vi phạm, ban hành nhiều kháng nghị, kiến nghị, yêu cầu Nhà tạm giữ và các cơ quan có liên quan khắc phục vi phạm, tồn tại.

Tổng hợp kết quả hoạt động công tác trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ do VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh trực tiếp tiến hành, VKSND tối cao nhận thấy: một số dạng vi phạm đã tồn tại kéo dài từ lâu, nhưng VKSND cấp huyện chưa kịp thời nhận diện hoặc còn tình trạng nể nang, né tránh nên chưa có biện pháp tác động phù hợp, yêu cầu chấm dứt vi phạm.

Ví dụ như: VKSND tối cao tiến hành trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an thành phố Thủ Đức, thành phố Hồ Chí Minh 06 tháng đầu năm 2023, phát hiện nhiều vi phạm tồn tại của Nhà tạm giữ như: chậm lập danh bản, chỉ bản; quá trình tiếp nhận người bị tạm giữ, người bị tạm giam, không thực hiện việc thông kê hồ sơ tài liệu kèm theo; hệ thống Sổ theo dõi tạm giữ, tạm giam chưa cập nhật, phản ánh đầy đủ tình hình; việc xử lý kỷ luật đối với người bị tạm giam có một số trường hợp chưa đúng hình thức, chưa đúng nguyên tắc và quy định tại Điều 23 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam; việc tổng kiểm tra lục soát không có biên bản thể hiện việc tiến hành tổng kiểm tra, lục soát định kỳ hàng tuần; nhà tạm giữ không bố trí cán bộ, chiến sỹ tuần tra, kiểm soát trong khu giam giữ mà chủ yếu dựa trên hệ thống

camera giám sát tại các buồng tạm giam và khu vực bên trong nhà tạm giữ; công tác cảnh sát quản giáo, việc thực hiện chế độ ăn, ở, chế độ cấp phát, chế độ mặc và tư trang không thực hiện đúng quy định... Kết thúc kiểm sát, VKSND tối cao đã ban hành Kết luận kiến nghị đối với 25 nội dung vi phạm và ban hành kháng nghị đối với 01 nội dung vi phạm, yêu cầu Nhà tạm giữ Công an thành phố Thủ Đức yêu cầu chấm dứt vi phạm trong việc để người bị tạm giữ, tạm giam và phạm nhân sử dụng nước uống bằng nguồn nước cung cấp cho hệ thống vệ sinh trong buồng giam; thực hiện nghiêm quy định về việc người bị tạm giữ, người bị tạm giam, phạm nhân được sử dụng nước uống đảm bảo chế độ và vệ sinh an toàn thực phẩm.

Hoặc VKSND thành phố Hà Nội tiến hành trực tiếp tại Nhà tạm giữ Công an huyện Thạch Thất 06 tháng cuối năm 2023, phát hiện nhiều vi phạm tồn tại của Nhà tạm giữ: chậm lập danh bản, chỉ bản; danh bản của người bị tạm giam không dán ảnh; việc điểm danh, kiểm diện người bị tạm giam thực hiện không đúng quy định tại khoản 2, khoản 4, khoản 9 điều 5 Thông tư số 22/2016/TT-BCA; không thực hiện chế độ ăn thêm gấp 02 lần đối với người bị tạm giam trích xuất đi khám bệnh; Nhà tạm giữ chỉ bố trí nhận quà vào ngày thứ 3, thứ 5 hàng tuần, không đảm bảo theo quy định tại khoản 1 Điều 9 Thông tư số 34/2017/TT-BCA; chưa thực hiện chế độ liên lạc đối với phạm nhân theo quy định tại khoản 2 Điều 54 Luật thi hành án hình sự. Bên cạnh đó, VKSND thành phố Hà Nội còn phát hiện nhiều vi phạm của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Thạch Thất như: Biên bản bắt người bị giữ trong trường hợp khẩn cấp không có chữ ký của người chứng kiến; không có tài liệu thể hiện đã gửi thông báo về việc áp dụng biện pháp tạm giam cho chính quyền địa phương, vi phạm khoản 6 Điều 119 BLTTHS; cách ghi thời hạn tạm giam trong Lệnh bắt bị can để tạm giam không đúng hướng dẫn tại khoản 2 Điều 17 Thông tư liên tịch số 04/2018/TTLT-VKSNDTC-BCA-BQP ngày 19/10/2018 và mẫu số 74 ban hành kèm theo Thông tư số 119/2021/TT-BCA ngày 08/12/2021.

Qua công tác trực tiếp kiểm sát, làm việc với cán bộ Cơ sở giam giữ và công chức, Kiểm sát viên VKSND hai cấp, VKSND tối cao thấy còn một số cán bộ, công chức làm nhiệm vụ chưa kịp thời cập nhật các quy định của pháp luật có liên quan; còn nhiều nội dung quy định của pháp luật chưa được nhận thức đúng và đầy đủ; đặc biệt là đối với công chức của VKSND cấp huyện. Qua kiểm sát, VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh đã thống nhất về mặt nhận thức đối với công chức làm nhiệm vụ về một số quy định của pháp luật hiện còn nhiều địa phương thực hiện chưa thống nhất, điển hình như quy định về thời hạn lập danh bản, chỉ bản; về thực hiện chế độ đối với người bị tạm giữ, tạm giam chết... Đồng thời, trao đổi những kỹ năng kiểm sát cần thiết đối với cán bộ làm công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam của VKSND cấp huyện, góp phần nâng cao chất lượng công tác kiểm sát trong toàn Ngành.

Trên cơ sở kết quả hoạt động công tác trực tiếp kiểm sát của Vụ 8 và VKSND cấp tỉnh, một số VKSND cấp tỉnh đã ban hành văn bản chỉ đạo và thông báo rút kinh nghiệm đối với VKSND cấp huyện. Đồng thời, đã tổng hợp tình hình ban

hành nhiều kiến nghị gửi Cơ quan quản lý tạm giữ tạm giam Công an tỉnh và các cơ quan tiến hành tố tụng có liên quan như VKSND TP Hồ Chí Minh; VKSND tỉnh Bình Phước, VKSND tỉnh Đăk Nông...

Thông qua các cuộc trực tiếp kiểm sát do VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh tiến hành tại các Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, cho thấy đã có những chuyển biến tích cực trong nhận thức cũng như việc tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa VKSND cấp trên và VKSND cấp dưới, giữa VKSND các cấp với Cơ sở giam giữ. Qua đó, chất lượng công tác trực tiếp kiểm sát tại VKSND địa phương đã có chuyển biến tích cực; nhiều dạng vi phạm đã được các Nhà tạm giữ chấn chỉnh, khắc phục, việc thực hiện thủ tục tiếp nhận, quản lý giam giữ cơ bản chặt chẽ, tuân thủ theo quy định của pháp luật; các chế độ đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam cơ bản được đảm bảo; các vi phạm thời hạn tạm giữ, tạm giam đã giảm đáng kể.

II. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN CỦA TỒN TẠI, HẠN CHẾ

Thông qua công tác quản lý, theo dõi, tổng hợp tình hình kết quả trực tiếp kiểm sát, VKSND tối cao thấy còn một số tồn tại hạn chế trong công tác trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện do VKSND cấp tỉnh tiến hành trong năm 2023 như sau:

1. Tồn tại, hạn chế

1.1. Về số lượng các cuộc trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện; việc xác định thời điểm, phạm vi kiểm sát, thời gian tiến hành kiểm sát

Qua tổng hợp, theo dõi kết luận trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện do VKSND cấp tỉnh gửi về VKSND tối cao, thấy còn một số VKSND tỉnh chưa thực hiện đủ số lượng trực tiếp kiểm sát theo yêu cầu, một số tỉnh có số lượng địa bàn hành chính cấp huyện từ 10 đến 15 huyện nhưng chỉ trực tiếp kiểm sát từ 02-03 nhà tạm giữ Công an cấp huyện.

Theo quy định tại Hướng dẫn số 27/HD-VKSTC ngày 12/7/2017 của VKSND tối cao, nay được quy định chi tiết tại điểm b khoản 3 Điều 48 Quy chế công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự ban hành kèm theo Quyết định số 259/QĐ-VKSTC ngày 20/7/2023 của Viện trưởng VKSND tối cao (gọi tắt là Quy chế 259), VKSND các cấp *định kỳ trực tiếp kiểm sát tại nhà tạm giữ, trại tạm giam theo từng nội dung hoặc kiểm sát toàn diện về việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án phạt tù. Việc kiểm sát được tiến hành vào Quý I và Quý III; 06 tháng đầu năm và 06 tháng cuối năm tiến hành kiểm sát toàn diện*, tuy nhiên một số VKSND cấp tỉnh ban hành quyết định, Kết luận trực tiếp kiểm sát đối với Nhà tạm giữ Công an cấp huyện không xác định rõ về phạm vi kiểm sát; việc trực tiếp kiểm sát toàn diện không thực hiện hết phạm vi kiểm sát hoặc khi tiến hành kiểm sát, kiểm sát ngoài phạm vi, thời điểm kiểm sát nêu trong Kế hoạch. Một số bản Kết luận trực tiếp kiểm sát không nêu thời gian tiến hành kiểm sát, thời điểm kiểm sát.

Đáng chú ý, có VKSND cấp tỉnh tiến hành trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện lấy thời điểm kiểm sát từ ngày **01/12/2021 đến ngày 30/4/2023**, dẫn đến nội dung kiểm sát bị trùng với thời điểm kiểm sát của các cuộc kiểm sát trước đó của VKSND cấp huyện và thực tế nội dung kiểm sát không đảm bảo theo kế hoạch kiểm sát đề ra.

1.2. Về nội dung, chất lượng công tác trực tiếp kiểm sát

Tại một số VKSND cấp tỉnh, hoạt động trực tiếp kiểm sát còn chưa thực sự đạt chất lượng, hiệu quả, chưa phát hiện được vi phạm của Nhà tạm giữ và các cơ quan khác có liên quan, hoặc chỉ đánh giá tồn tại, hạn chế về cơ sở vật chất của Nhà tạm giữ¹... Một số Viện kiểm sát còn viện dẫn văn bản pháp luật không chính xác; viện dẫn các văn bản pháp luật đã hết hiệu lực thi hành hoặc quá trình kiểm sát, Kiểm sát viên chưa nắm rõ các quy định của pháp luật có liên quan nên chưa phát hiện các vi phạm của Nhà tạm giữ trong việc thực hiện các chế độ đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam, phạm nhân dẫn đến nội dung Kết luận còn một số nhận định đối với Nhà tạm giữ Công an cấp huyện chưa chính xác, như việc nhận định tại phần ưu điểm: “...người bị bắt tạm giam được cấp 01 khăn mặt, 01 bàn chải đánh răng, 01 tuýp kem đánh răng 100g, 0,3 kg xà phòng và 70ml dầu gội dùng trong 03 tháng”²; “người bị tạm giam... 04 tháng được cấp 01 khăn lau mặt...”³ hoặc nhận định “nhà tạm giữ đã thực hiện chế độ đối với người bị tạm giữ, tạm giam, phạm nhân đúng theo quy định như: Có tổ chức bếp nấu ăn, hàng ngày đều mua thực phẩm (rau, thịt, cá, ...) theo đúng định lượng quy định, đảm bảo mức ăn hàng tháng của một người là....0,7 kg thịt; 0,8 kg cá, 01 kg muối...”⁴.

Một số VKS địa phương trong quá trình kiểm sát đã phát hiện nhiều vi phạm của Cơ sở giam giữ nhưng không có nội dung kiến nghị hoặc nội dung kiến nghị không cụ thể, chỉ nêu lại vi phạm⁵; nội dung kiến nghị chung chung, yêu cầu Nhà tạm giữ tổ chức, rút kinh nghiệm nghiêm túc trong đơn vị, không để xảy ra vi phạm tương tự trong thời gian tới. Hoặc có VKSND tỉnh xác định vi phạm của Cơ sở giam giữ về việc hồ sơ không có lý lịch bị can theo quy định tại Điều 17 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam là chưa chính xác, dẫn đến việc Cơ quan bị kiến nghị không chấp nhận kiến nghị của Viện kiểm sát.

1.3. Về thể thức bản kết luận; việc ban hành và gửi Kết luận trực tiếp kiểm sát

Ngày 20/7/2023, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã ban hành biểu mẫu nghiệp vụ công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự ban hành kèm theo Quyết định số 259/QĐ-VKSTC ngày 20/7/2023 (viết tắt là Quyết định số 259/QĐ-VKSTC) để Viện kiểm sát nhân dân các cấp áp dụng thực

¹ VKSND tỉnh Long An (Kết luận TTKS tại Nhà tạm giữ Công an huyện Mộc Hoá, Tân Thạnh); VKSND tỉnh Đồng Tháp (TTKS tại Nhà tạm giữ Công an huyện Hồng Ngự); VKSND tỉnh Bến Tre (TTKS tại Nhà tạm giữ Công an huyện Mỏ Cày Bắc); VKSND tỉnh Sóc Trăng (TTKS tại Nhà tạm giữ Công an thị xã Ngã Năm; huyện Kế Sách); VKSND tỉnh Kon Tum (TTKS tại Nhà tạm giữ Công an Công an huyện Ngọc Hồi)...

² VKSND tỉnh Tây Ninh (Kết luận TTKS tại Nhà tạm giữ Công an huyện Châu Thành)

³ VKSND tỉnh Đồng Tháp (Kết luận TTKS tại Nhà tạm giữ Công an thành phố Hồng Ngự)

⁴ VKSND tỉnh Kon Tum (Kết luận TTKS tại Nhà tạm giữ và việc thi hành án hình sự tại Cơ quan thi hành án hình sự Công an huyện Ngọc Hồi)

⁵ VKSND tỉnh Thái Nguyên (Kết luận TTKS tại Nhà tạm giữ Công an TP Thái Nguyên)

hiện. Tuy nhiên, một số VKSND cấp tỉnh chậm triển khai việc thực hiện quy chế, một số bản kết luận trực tiếp kiểm sát chưa thực hiện đúng theo biểu mẫu quy định của Ngành như nêu căn cứ ban hành Kết luận không đầy đủ, không nêu thời gian tiến hành kiểm sát; bộ cục kết luận không đúng mẫu, không yêu cầu Cơ sở giam giữ có vi phạm trả lời bằng văn bản cho Viện kiểm sát⁶; không gửi Quyết định, Kế hoạch, Kết luận TTKS đến Cơ quan quản lý tạm giữ tạm giam Công an cấp tỉnh để chỉ đạo đối với Nhà tạm giữ Công an cấp huyện...

Một số VKSND tỉnh khi ban hành kết luận không thực hiện đúng hướng dẫn của VKSND tối cao về thẩm quyền ký. Theo quy định, Kết luận trực tiếp kiểm sát đối với Cơ sở giam giữ cùng cấp và cấp dưới, Kiểm sát viên trung cấp là lãnh đạo cấp phòng ở VKSND cấp tỉnh ký thừa uỷ quyền. Nhưng một số Kiểm sát viên trung cấp là lãnh đạo cấp phòng VKSND tỉnh khi ký kết luận, ký thừa lệnh Viện trưởng là không đúng quy định⁷.

Sau khi kết thúc kiểm sát, công bố Dự thảo Kết luận TTKS, một số VKSND cấp tỉnh chậm ban hành bản Kết luận chính thức đối với Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, chậm gửi Kết luận về Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 8) để báo cáo. Có VKSND cấp tỉnh trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, sau 02 tháng kể từ khi kết thúc cuộc kiểm sát mới ban hành kết luận và sau 02 tháng kể từ khi ban hành kết luận mới gửi VKSND tối cao.

1.4. Việc ban hành quyết định, kế hoạch và kết luận chung đối với Nhà tạm giữ và Cơ quan thi hành án hình sự Công an cấp huyện

Một số VKSND cấp tỉnh khi thực hiện chỉ tiêu kiểm sát năm 2023, đã ban hành quyết định, kế hoạch và kết luận trực tiếp kiểm sát kiểm sát chung đối với Nhà tạm giữ và Cơ quan thi hành án hình sự Công an cấp huyện. Tại quyết định, Kế hoạch và Kết luận trực tiếp kiểm sát, nêu căn cứ pháp luật không đầy đủ; thực hiện không đúng biểu mẫu kiểm sát do VKSND tối cao ban hành, có VKSND tỉnh ghi TTKS việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự tại Cơ quan thi hành án hình sự Công an huyện. Một số đơn vị còn xác định nội dung vi phạm, tồn tại và kiến nghị không đúng chủ thể; nội dung kết luận chỉ nêu những tồn tại, vi phạm của Nhà tạm giữ hoặc Cơ quan thi hành án hình sự nhưng yêu cầu Trưởng Nhà tạm giữ và Thủ trưởng Cơ quan THAHS Công an huyện nghiên cứu thực hiện và thông báo kết quả bằng văn bản cho VKSND tỉnh biết theo quy định.

2. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

Những tồn tại hạn chế trong công tác trực tiếp kiểm sát như trên do một số nguyên nhân như:

- Công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành của một số VKSND cấp tỉnh trong công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự chưa được quan tâm đúng mức. Đội ngũ công chức làm công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi

⁶ VKSND tỉnh An Giang (KL TTKS tại Nhà tạm giữ Công an thị xã Tịnh Biên, huyện Thoại Sơn, Phú Tân)...

⁷ VKSND tỉnh Kon Tum (KL TTKS tại Nhà tạm giữ và Cơ quan thi hành án hình sự Công an huyện Ngọc Hồi); VKSND tỉnh Tuyên Quang (TTKS tại Nhà tạm giữ Công an huyện Chiêm Hóa)...

hành án hình sự còn thường xuyên biến động, không ổn định, thiếu kinh nghiệm, chưa đáp ứng khối lượng và yêu cầu công việc được giao.

- Một số Viện kiểm sát còn hạn chế trong việc cập nhật văn bản pháp luật và hướng dẫn, nhất là các hướng dẫn công tác quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự để làm cơ sở trong công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự, dẫn đến việc nhận thức và thực hiện các quy định của pháp luật chưa thống nhất.

- Một bộ phận công chức, kiểm sát viên làm công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự nhận thức chưa đầy đủ được tầm quan trọng của công tác này, ý thức trách nhiệm với công việc chưa cao, làm chưa hết trách nhiệm được giao.

III. MỘT SỐ YÊU CẦU

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác trực tiếp kiểm sát tại cơ sở giam giữ nói chung, đặc biệt là tại Nhà tạm giữ Công cấp huyện, nhằm bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, người bị tạm giam, người chấp hành án phạt tù, góp phần phục vụ tốt công tác điều tra, truy tố, xét xử và thi hành án, VKSND tối cao (Vụ 8) yêu cầu VKSND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương thực hiện một số nội dung sau:

1. Tổ chức triển khai nội dung Thông báo này tới các công chức làm công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự của Viện kiểm sát nhân dân hai cấp nhằm rút kinh nghiệm chung.

2. Chỉ đạo Phòng 8 và VKSND cấp huyện triển khai, thực hiện đúng các quy định của Quy chế công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự, và hệ thống biểu mẫu nghiệp vụ công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự ban hành kèm theo Quyết định số 259/QĐ-VKSTC. Bố trí đủ số lượng Kiểm sát viên, công chức có năng lực, trình độ để thực hiện nhiệm vụ kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự. Chủ động, thường xuyên bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự cho các Kiểm sát viên, công chức làm việc trong khâu công tác này.

3. Năm 2024, ngoài việc tăng cường trực tiếp kiểm sát đột xuất tại các cơ sở giam giữ khi xảy các vụ việc nghiêm trọng, VKSND cấp tỉnh cần tăng cường trực tiếp kiểm sát tại các Nhà tạm giữ Công an cấp huyện, thực hiện nghiêm nội dung chỉ đạo của VKSND tối cao tại Hướng dẫn số 01/HD-VKSTC ngày 02/01/2024 về công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự năm 2024, nâng cao chất lượng công tác trực tiếp kiểm sát nhằm phát hiện những vi phạm tồn tại, kéo dài, kịp thời hướng dẫn kỹ năng kiểm sát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đồng thời khắc phục tình trạng nể nang, né tránh của Viện kiểm sát cấp huyện trong việc phát hiện vi phạm cũng như việc kiến nghị, kháng nghị yêu cầu khắc phục.

4. Quá trình trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ, VKSND tỉnh cần đánh giá đầy đủ những vi phạm, tồn tại của Nhà tạm giữ và các cơ quan có liên quan và nguyên nhân chủ quan, khách quan dẫn đến vi phạm, tồn tại để ban hành kháng

nghị, kiến nghị, yêu cầu khắc phục vi phạm phù hợp với mức độ vi phạm của Nhà tạm giữ. Sau khi ban hành Kết luận TTKS, VKSND cấp tỉnh phải trao đổi, tổ chức rút kinh nghiệm trực tiếp với VKSND cấp huyện về kết quả trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ và những lưu ý tiếp theo trong công tác kiểm sát.

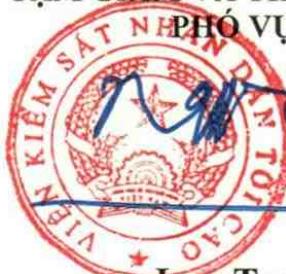
5. Trên cơ sở kết quả kiểm sát, VKSND cấp tỉnh cần tổng hợp, tăng cường ban hành thông báo rút kinh nghiệm. Nội dung thông báo có thể thông báo về các đơn vị có cách làm hay, có biện pháp hiệu quả trong công tác kiểm sát để nêu gương, nhân rộng điển hình hoặc thông báo rút kinh nghiệm đối với những đơn vị còn nhiều tồn tại, thiếu sót hoặc nhận thức còn chưa đúng đắn, đầy đủ trong công tác kiểm sát.

Trên đây là thông báo rút kinh nghiệm của Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 8) về kết quả trực tiếp kiểm sát tại Nhà tạm giữ Công an cấp huyện do VKSND tối cao và VKSND cấp tỉnh tiến hành năm 2023. Đề nghị Viện trưởng VKSND tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nghiên cứu và chỉ đạo tổ chức thực hiện. Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc, báo cáo về Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 8) để kịp thời chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSND tối cao (để b/c)
- Đ/c Nguyễn Huy Tiến - PVTTT VKSTC (để b/c);
- VKSND các tỉnh, TP trực thuộc TW (để thực hiện);
- Đ/c Vụ trưởng Vụ 8 (để b/c);
- Văn phòng VKSND tối cao (để tổng hợp);
- Lưu: VT, Vụ 8.

TL. VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG VỤ KIỂM SÁT VIỆC TẠM GIỮ,
TẠM GIAM VÀ THI HÀNH ÁN HÌNH SỰ

Lưu Trọng Nguyên

